

S'Agaró 1924-2024. Arquitectura i cultura a la Costa Brava

- **La mostra es podrà visitar del 27 de juny al 3 de novembre a la Sala 1 de Palau Robert, abans de viatjar, a continuació, a Girona**
- **Explica els orígens i la història de la ciutat jardí, i quins han estat els principals protagonistes que han convertit aquest paratge de la Costa Brava en una ubicació de referència internacional.**

“S'Agaró 1924-2024, arquitectura i cultura a la Costa Brava” és la nova proposta expositiva de Palau Robert per a la Sala 1. Hi romandrà fins al 3 de novembre de 2024.

La mostra, impulsada i organitzada per Palau Robert en col·laboració amb la Fundació Rafael Masó, l'Associació S'Agaró 100, la Casa de Cultura de la Diputació de Girona i l'Ajuntament de Castell d'Aro, Platja d'Aro i S'Agaró, l'han comissariada el Dr. Jordi Falgàs i el Sr. Sebastià Roig. Se centra en l'evolució urbanística i arquitectònica de S'Agaró, detallant els orígens i la història d'aquesta emblemàtica ciutat jardí de nom internacional a la Costa Brava. L'exposició ofereix al visitant una visió exhaustiva, narrada en sis actes, de com aquest indret ha esdevingut un referent des de l'any de la seva creació fins a l'actualitat.

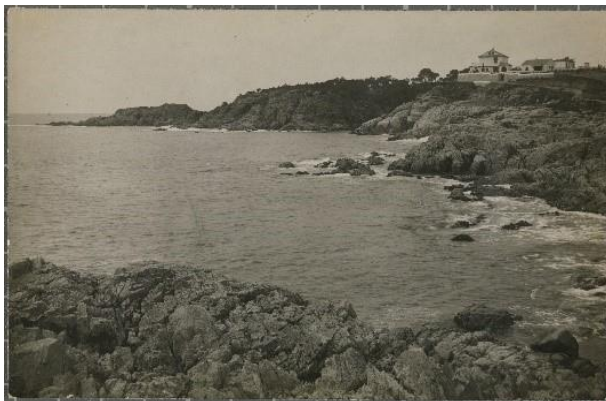
El relat plantejat a l'exposició és un recorregut pels diferents aspectes arquitectònics i urbanístics que van convertir aquest conjunt residencial en un referent tant en l'àmbit català com internacional, esdevenint també una icona a escala social i cultural durant els últims cent anys.

Durant el recorregut els visitants podran descobrir l'estil inconfusible de l'arquitecte Rafael Masó, qui va conceptualitzar la ciutat-jardí, o el relleu del projecte que fan xecutar arquitectes com Francesc Folguera i Adolf Florensa.

Família Ensesa, Masó i el naixement de S'Agaró

L'arquitecte que es va fer càrrec, en primera instància, de la urbanització de S'Agaró, va ser el gironí Rafael Masó, que va iniciar el projecte amb la construcció de "Senya blanca" un primer xalet encarregat per Josep Ensesa Gubert.

Aquest va ser el punt de partida que Masó va fer servir com a prototipus per a la resta d'edificacions futures que es pretenien construir.

El primer xalet de S'Agaró, Senya Blanca, poc després de la seva construcció, vist des de la punta de la cala Pedrosa, 1925. Fotografia de Valentí Fargnoli. Ajuntament de Girona, Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI)

La ciutat jardí noucentista

Entre Ensesa i Masó van idear S'Agaró com un projecte d'afirmació política, i el van veure com una oportunitat d'establir una arquitectura nacional, una petita ciutat ideal allunyada de la dictadura i les amenaces socials i polítiques que posaven en perill el seu *statu quo*. Amb aquest plantejament van construir una vintena més de xalets.

Seguint els ideals noucentistes, Masó va donar especial importància als espais públics de S'Agaró, reforçant la seva funció cívica amb diverses obres, com l'Escola de S'Agaró i l'església

---

Premsa

---

de l'Esperança, i tot i les interrupcions per la guerra, Ensesa va completar el camí de ronda el 1954, amb detalls finals acabats el 1989.

*La pèrgola de la plaça del Roserar, amb el xalet
Domus Nostrum al fons, c. 1930.
Fotografia d'Adolfo Zerkowitz*

Després de la mort de Masó, diversos arquitectes com Francesc Folguera, Adolf Florensa i altres van continuar el desenvolupament de la ciutat-jardí seguint el seu llegat, mentre que als anys setanta, Josep Prاتمarsó, José A. Coderch, Lluís Sibils i Àlex Sibils van introduir una arquitectura més moderna a S'Agaró.

Festes, turisme i esports

Després de la guerra, S'Agaró va reprendre les seves activitats socials i esportives, destacant festivals nàutics i torneigs de tennis, mentre l'ampliació de l'Hostal de La Gavina el 1953 va consolidar la seva fama internacional, atraient cronistes i periodistes que van contribuir al seu prestigi, amb esdeveniments com les I Jornades Turístiques Internacionals de 1959 i la seva continuació el 1961.

Premsa

Torneig de tennis a les pistes de S'Agaró, s/d.

Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols

Recer de les arts

Josep Ensesa Gubert va convertir S'Agaró en un centre cultural promovent activitats artístiques, musicals i literàries, creant l'Hostal de La Gavina com a punt de trobada d'intel·lectuals i llançant la Revista de S'Agaró, aconseguint que la ciutat-jardí fos un model on convivia turisme, art i cultura.

Inauguració de l'Hostal de La Gavina amb un dinar d'homenatge a Prudenci Bertrana, el 3 de gener de 1932. A més de Bertrana, s'hi poden reconèixer Rafael Masó, Carles Rahola, Aurora Bertrana, Claudi Ametlla i Josep Ensesa.

Fotografia de Gabriel Casas. Arxiu Nacional de Catalunya

Plató de cinema

Als anys quaranta, la Costa Brava no interessava gaire als cineastes fins que *Pandora and the Flying Dutchman* (1951) va captar l'atenció de la indústria internacional, i a partir dels anys cinquanta, S'Agaró es va convertir en escenari de més de vint pel·lícules, destacant les visites de figures com Ava Gardner, Orson Welles, i Elizabeth Taylor, i, més recentment, apareixent en films com *Mar adentro* (2004) i *Marlowe* (2022).

John Laurie, Ava Gardner i Nigel Patrick durant un descans del rodatge de Pandora, 1950.

Arxiu de l'Hostal de La Gavina (S'Agaró)

Política i economia

Després de la Guerra Civil, Josep Ensesa Pujadas i Josep Ensesa Gubert van enfrontar-se a un procés judicial malgrat haver-se adherit al règim franquista i van trobar part de les seves propietats a S'Agaró destruïdes, però van restaurar l'Hostal de La Gavina i, amb el temps, van acollir figures polítiques importants, convertint l'hostal en un centre de debat econòmic internacional amb esdeveniments com les Converses d'Economia Europea de S'Agaró.

Des de 1975, l'Hostal de La Gavina ha acollit jornades econòmiques internacionals amb figures destacades, incloent cimeres sobre la transformació econòmica de la Unió Europea.

Jornades Internacionals d'Economia a S'Agaró. Al centre, el Premi Nobel d'Economia, John Richard Hicks, 1975.

Fotografia de Narcís Sans Prats. Ajuntament de Girona, Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI)

Premsa

L'exposició presentada al Palau Robert fa un recorregut pels moments més rellevants que S'Agaró ha viscut durant aquests cent anys de vida, fent èmfasi en la seva construcció i desenvolupament urbanístic, i remarcant com ha esdevingut un referent català de projecció internacional. Tot això, a través de fotografies originals de l'època i de projeccions audiovisuals que permeten als visitants endinsar-se en la història de la ciutat-jardí.

L'accés a l'exposició, oberta a Palau Robert fins al 3 de novembre, és lliure i gratuït.

L'exposició a Girona es presentarà simultàniament a la Casa de Cultura de la Diputació i a la Casa Masó, seu de la Fundació Rafael Masó, del 16 de desembre al 15 de febrer de 2025.

